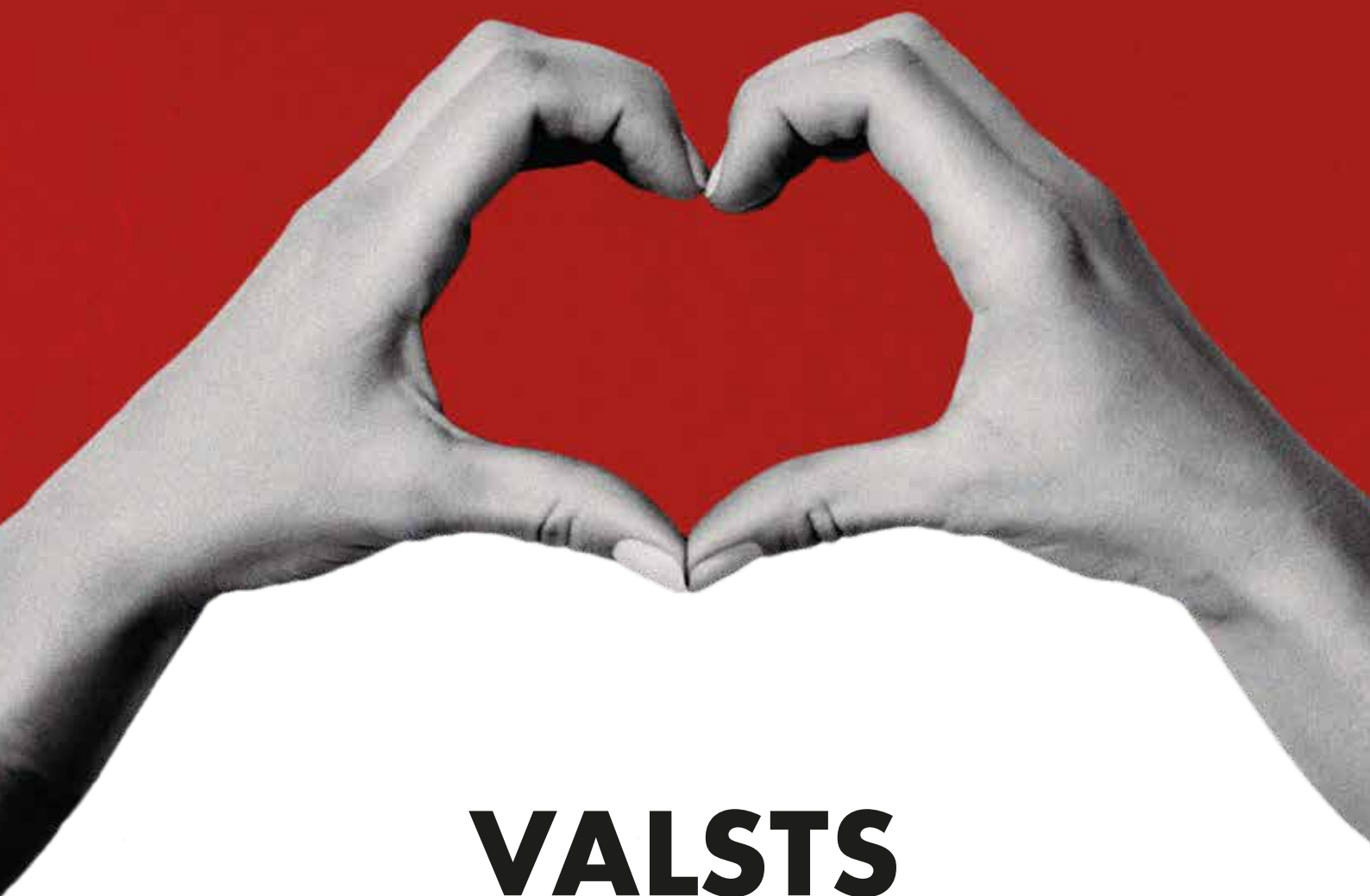

VALSTS ASINSDONORU CENTRA

PUBLISKAIS PĀRSKATS
— 2024.GADS —

SATURS

1. PAR VALSTS ASINSDONORU CENTRU	4
1.1. Pamatinformācija	4
1.2. Asinsdienests	5
2. VALSTS ASINSDONORU CENTRA DARBĪBAS RĀDĪTĀJI	6
2.1. Donoru atlases un piesaistes rezultāti	7
2.2. Atteikumi donācijai	8
2.3. Ziedošanas reižu biežums	8
2.4. Izbraukumi	9
2.5. Asins komponentu izplatīšana	10
2.6. Asins komponentu ražošana un izplatīšana	11
2.7. Valsts asinsdonoru centra laboratoriju darbība	11
2.8. Obligāto infekciju skrīnings	12
2.9. Obligāto infekciju skrīninga veiktie izmeklējumi	13
2.10. NAT donoru asins paraugu izmeklējumu skaits	13
2.11. Imūnhematoloģiskā izmeklēšana	14
2.12. Asins komponentu kvalitātes kontrole	16
3. VALSTS ASINS DIENESTA VIENOTĀS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS DARBĪBA	17
4. FINANŠU RESURSI	18
4.1. Maksas pakalpojumu izpilde	20
5. INTEGRĒTĀ KVALITĀTES UN RISKU VADĪBAS SISTĒMA	20
5.1. Kvalitātes sistēmas dokumentu vadība	21
5.2. Korektīva un preventīva darbība (KAPA)	21
5.3. Iekšējie kvalitātes sistēmas auditi	21
5.4. Validācija	22
6. PERSONĀLS	23
7. ĀRĒJĀS KORESPONDENCES APRITE	25
8. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU - DONORU PIESAISTE	26
8.1. Akcijas, pasākumi un sadarbības donoru piesaistīšanai	26
8.2. Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem	28
8.3. Sociālie tīkli un citi komunikācijas kanāli	29
8.4. Informācijas sniegšana donoriem	29
8.5. Suvenīri un informatīvie materiāli	30

CIEŅĪJAMIE PĀRSKATA LASĪTĀJI!

2024. gads apliecināja, cik stipra un vienota ir mūsu sabiedrība brīžos, kad kādam ir nepieciešama palīdzība. Šogad tika sasniegta lielākā donoru atsaucība pēdējo 13 gadu laikā — panākums, ko veidoja visa sabiedrība kopumā. Pateicoties jūsu nesavtīgajai rīcībai un atbalstam, asinis tika ziedotas 62 332 reizes, kas ir par 2420 reizēm vairāk nekā iepriekšējā gadā. Tas rāda, ka sabiedrība pieaug savā atbildībā un izpratnē par asins ziedošanas nozīmi.

2024. gadā asinis ziedoja 35 014 cilvēki, kas ir aptuveni 3,9 % jeb gandrīz 4 % Latvijas iedzīvotāju. Katrs donors veltēja apmēram 30 minūtes sava laika un ziedoja 450 ml asiņu, lai palīdzētu līdzcilvēkiem. Mēs ceram, ka arī turpmāk donoru kopiena turpinās augt, piesaistot arvien jaunus dalībniekus, kuri ir gatavi sniegt šo nenovērtējamo atbalstu.

Šajā gadā turpinājām aktīvi organizēt donoru izbraukumus — kopumā 799 reizes, no kurām 249 notika ar specializēto autobusu palīdzību. Šajos izbraukumos saziņotās asinis veidoja vairāk nekā pusi no visa gada asins krājuma. Sekmīgo izbraukumu nodrošināšanā īpaša nozīme bija iestāžu vadītāju atbalstam, un mēs no sirds pateicamies visiem uzņēmumiem, pašvaldībām un izglītības iestādēm, kas sadarbojās un palīdzēja rīkot donoru dienas.

Asinis ir dzīvības pamats, un bez tām veselības aprūpes sistēma nevar pilnvērtīgi funkcionēt. Lai arī medicīna un tehnoloģijas attīstās, asinis joprojām ir unikālas un neaizvietojamās. Mēs no sirds pateicamies katram asinsdonoram par viņa nenovērtējamo ieguldījumu. Ar cerību raugāties nākotnē, lai kopīgi turpinātu attīstīt un stiprināt mūsu asinsdonoru kopienas.

Cieņā un cerībā uz drīzu tikšanos,
VADC direktore
Egita Pole

1. PAR VALSTS ASINSDONORU CENTRU

1.1. Pamatinformācija

Valsts asinsdonoru centrs (turpmāk – Centrs) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Centra darbību reglamentē Valsts pārvaldes iekārtas likums, Ārstniecības likums, 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 138 „Valsts asinsdonoru centra nolikums”, 2005.gada 27.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1037 “Noteikumi par cilvēka asiņu un asins komponentu savākšanas, testēšanas, apstrādes, uzglabāšanas un izplatīšanas kvalitātes un drošības standartiem un kompensāciju par izdevumiem zaudētā asins apjoma atjaunošanai” un citi normatīvie akti.

Centra **funkcijas**:

- ☐ organizēt un koordinēt ārstniecības iestāžu apgādi ar kvalitātes prasībām atbilstošiem asins komponentiem un asins pagatavojumiem;
- ☐ organizēt un koordinēt starptautisko sadarbību transfuzioloģijas jomā;
- ☐ organizēt imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes un konsultatīvo palīdzību.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, Centrs veic sekojošus **uzdevumus**:

- ☐ izstrādā valsts pasūtījuma projektus ārstniecības iestāžu apgādei ar asins pagatavojumiem
- ☐ sagatavo donoru asinis un asins komponentus ārstniecības iestādēm (transfūzijām) un asins pagatavojumu ražošanai
- ☐ nodrošina asins pagatavojumu kvalitātes kontroli
- ☐ veicina sabiedrības izglītošanu donoru kustības jautājumos
- ☐ apzina jaunas tehnoloģijas un sekmē to ieviešanu asins un asins komponentu sagatavošanā
- ☐ veic imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes
- ☐ sniedz konsultācijas par imūnhematoloģiskās saderības nodrošināšanas iespējām
- ☐ administrē asins un asins komponentu sagatavošanai piešķirtos valsts budžeta līdzekļus

Centra darbības **mērķis** ir nodrošināt kvalitātes un drošības prasībām atbilstošas asinis un asins komponentus ārstniecības iestādēm (transfūzijām) un asins pagatavojumu ražošanai, kā arī imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes aloimunizētiem pacientiem.

STRATĒGISKIE MĒRĶI UN PRIORITĀTES

M1	Veicināt donoru kustību stabila asins krājuma nodrošināšanai
M2	Paaugstināt donoru apmierinātību.
M3	Paaugstināt sagatavoto asins komponentu kvalitāti un pacientu drošumu.
M4	Attīstīt centralizētu asins un asins komponentu sagatavošanas uzraudzību un krājumu pārvaldības procesu.
M5	Pilnveidot laboratoriskos izmeklējumus un konsultācijas.
M6	Veicināt ārstniecības personu apmācību transfuzioloģijas un imūnhematoloģijas jomā.
M7	Attīstīt starptautisko sadarbību un pētniecisko darbību transfuzioloģijas jomā.
M8	Nodrošināt personāla pietiekamību procesu nepārtrauktības nodrošināšanai.
M9	Nodrošināt vadītāju un speciālistu apmācības.
M10	Nodrošināt VADC sniegto pakalpojumu atbilstību pieprasījumam.
M11	Uzturēt un attīstīt VADC infrastruktūru.
M12	Nodrošināt vides pārvaldības attīstību.

1.2. Asinsdienests

Asins dienests ir ārstniecības iestāžu vai to struktūrvienību kopums, ko veido Valsts asinsdonoru centrs, ārstniecības iestāžu asins sagatavošanas nodaļas (ASN), asins kabineti un struktūrvienības, kas nodrošina ārstniecības iestāžu apgādi ar kvalitātes un drošuma prasībām atbilstošiem asins komponentiem. Asins dienesta darbību organizē un koordinē Valsts asinsdonoru centrs.

Pamatojoties uz Līgumu par sadarbību valsts pasūtījuma izpildei, 2024. gadā sadarbība notikusi ar 3 ārstniecības iestāžu ASN:

- Jelgavas pilsētas slimnīcas ASN,
- Vidzemes slimnīcas ASN,
- Daugavpils reģionālās slimnīcas ASN,

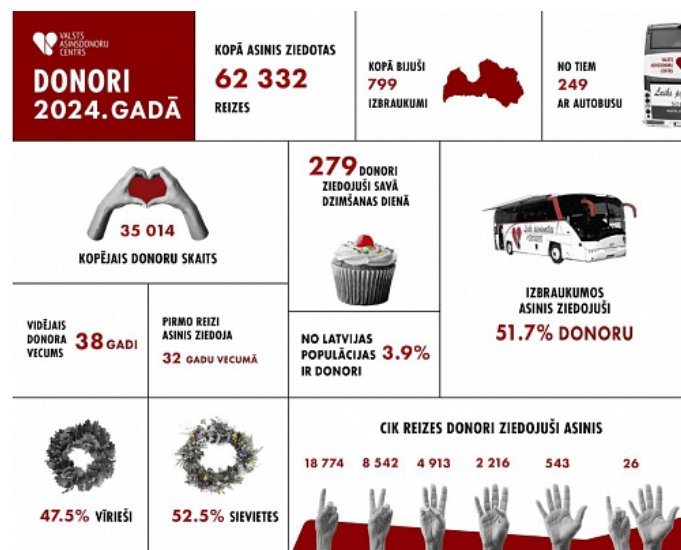

Visās ASN veikta Temperatūras monitoringa sistēmas (TMS) uzstādīšana un validēšana asins komponentu uzglabāšanai. Ieguvums: centralizēta TMS nepieciešama kopējā valsts asins komponentu krājumu glabāšanas drošuma paaugstināšanai, nepārtrauktam temperatūras monitoringam, saņemot paziņojumu par katras aukstuma ierīces temperatūras novirzēm.

Pamatojoties uz Līgumiem par asins komponentu un asins pagatavošanu izplatīšanu, 2024. gadā sadarbība notikusi ar 44 sertificētiem Asins kabinetiem. ProSang dati liecina par to, ka asins komponentu kustība reģistrēta tikai 38 Asins kabinetos un 2 ārstniecības iestādēs, kurās nav asins kabinetu. Asins komponentu izplatīšanas dinamikā pēdējo 5 gadu laikā ir vērojams straujš pieaugums.

GADS	KOPĒJAIS IZPLATĪTO ASINS KOMPONENTU DEVU SKAITS	PIEGAUMS 5 GADOS %
2020.g.	84751	22%
2021.g.	92042	
2022.g.	99148	
2023.g.	101274	
2024.g.	103423	

2. VALSTS ASINSDONORU CENTRA DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Viena no būtiskākajām Centra aktivitātēm ir darbs ar donoriem, jo Centrs ir vienīgā iestāde valstī, kuras darbība tiešā veidā ir saistīta ar sabiedrības – donoru aktivitāti. Līdz ar to daudz tiek strādāts pie klientu servisa attīstīšanas un pilnveidošanas, kā arī stratēģiskas donoru piesaistes politikas īstenošanas.

Pēc asins nodošanas, Skrīninga nodaļa izmeklē katru asins paraugu, veicot seroloģisko un molekulāro testēšanu uz četrām nozīmīgām infekcijām, kuras ir iespēja pārnest asins pārliešanas ceļā - B un C hepatīta, un HIV, un sifilisu. Tikai pēc negatīvu rezultātu saņemšanas asins komponenti tālāk tiek gatavoti pārliešanai, lai maksimāli samazinātu infekciju pārnesšanas risku pacientam. Pozitīvie paraugu rezultāti tiek pārtestēti Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīcas Latvijas Infektoloģijas centra References laboratorijā, un donori saņem informāciju par nepieciešamību papildus konsultēties pie speciālistiem. Tādejādi Centrs rūpējas arī par donoru veselību, ne tikai par pacientu.

Izmeklētie asins paraugi Asins komponentu sagatavošanas nodaļā tālāk tiek sadalīti komponentos – filtrēta eritrocītu masa, trombocītu masa un plazma, kas tiek izmantoti asins pārliešanā noteiktās klīniskās situācijās. Centrā tiek sagatavoti arī tādi asins komponenti, kā apstarota eritrocītu masa, krioprecipitāts un asins komponentu devas bērniem, kas citur valstī netiek gatavotas.

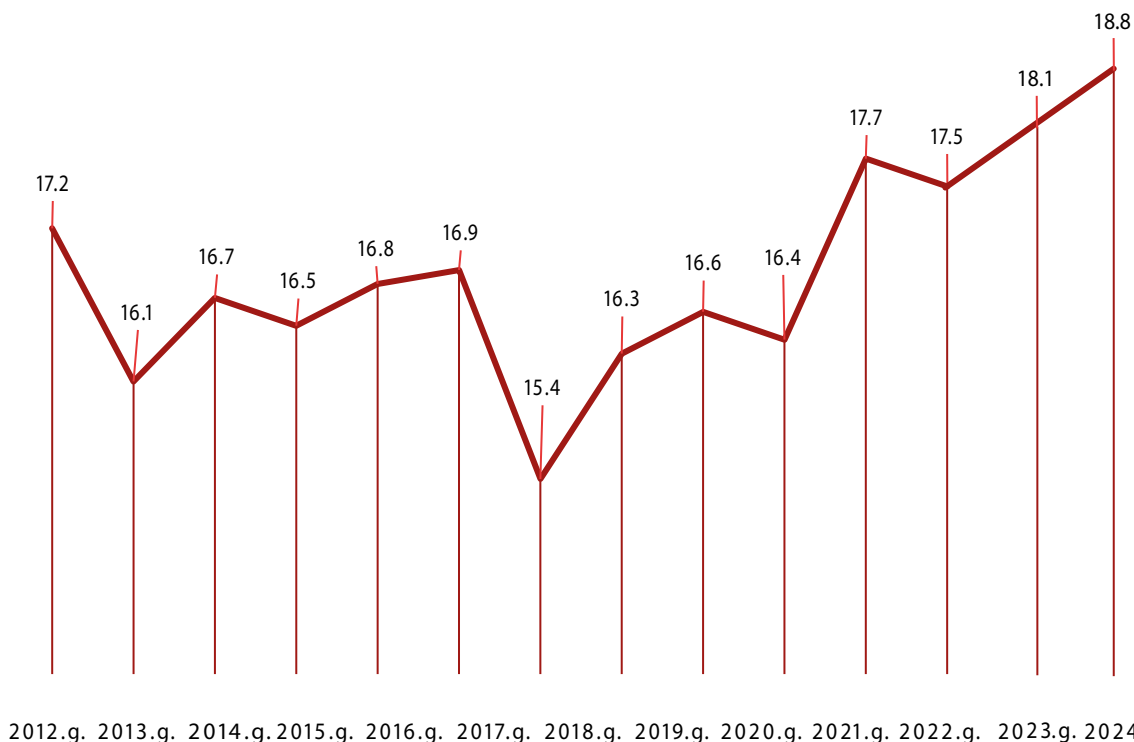
Asins komponentu kvalitāte no visas valsts (arī ASN) tiek pastāvīgi testēta Centra Kvalitātes kontroles laboratorijā.

Asins pagatavojumu krājumu nodaļā tiek nodrošināta asins komponentu uzglabāšana un izplatīšana ārstniecības iestādēm diennakts režīmā. Bez asins komponentu sagatavošanas būtiska Centra funkcija ir imunohematoloģiskās saderības pārbaužu veikšana Centra Hematoloģiskās izmeklēšanas nodaļā, kas strādā diennakts režīmā. Šī nodaļa vienīgā valstī veic asins grupu un rēzus faktoru, antiviēlu un fenotipu noteikšanu donoriem, īpaši sarežģītos gadījumos, kad pārlejamo asiņu piemeklēšana pacientam iespējama, ne tikai pēc asins grupas un rēzus faktora, bet arī pēc daudziem citiem parametriem. Vienlaikus šī nodaļa veic arī pacientu, tajā skaitā grūtnieču konsultēšanu imunohematoloģiskās saderības jautājumos, kad nepieciešams prognozēt tālākās ārstēšanas vai novērošanas plānu, ja paredzami rēzus vai asinsgrupu nesaderības sarežģījumi.

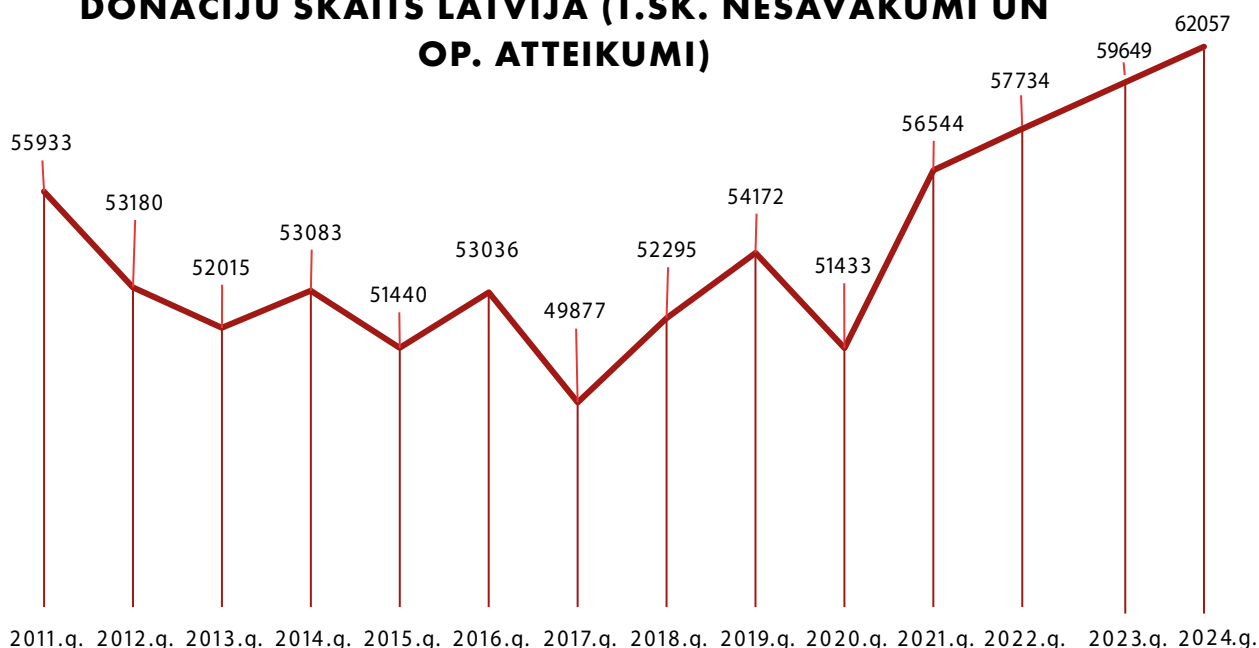
2.1. Donoru atlases un piesaistes rezultāti

2024.gadā Latvijā kopā 35149 asins donori ir pielaisti pie donācijas, tas ir 18,8 donori uz 1000 iedzīvotājiem jeb 1,88%. 2024.gadā donoru skaits uz 1000 iedzīvotājiem palielinājās par 0,7 uz 1000 iedzīvotājiem, ka arī palielinājās kopējais donāciju skaits, kas ir pozitīvs rādītājs, kas liecina par lielākas auditorijas piesaistišanu donoru kustībai, neskatoties uz populācijas novecošanas

DONORU SKAITA DINAMIKA UZ 1000 IEDZĪVOTĀJIEM

DONĀCIJU SKAITS LATVIJĀ (T.SK. NESAVĀKUMI UN OP. ATTEIKUMI)

Jāturpina izglītojošais darbs sabiedrībā par asins donoriem, arvien vairāk akcentējot brīvprātīgas un bezatlīdzības donoru kustības nozīmīgumu, ko visā pasaulē atzīst kā drošāko donācijas veidu.

Pirmreizējo donoru skaits Latvijā, kas pielaisti pie donācijām 2024.g. ir 6237. Tas ir 17,7% no kopējā donācijai reģistrēto donoru skaita .

2.2. Atteikumi donācijai

Donoru atlases procedūrā bieži tiek noteikti atteikumi donācijai: pēc donoru datu informācijas sistēmas datiem, izvērtējot donora hemoglobīna līmeni, kopējo veselības stāvokli utt. VADC kopējais atteikumu skaits 2024.g.,salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies par 1,2%, kas saistīts ar atteikumu skaita pieaugumu neatbilstoša Hb un terapeita noraidījumu citas saslimšanas dēļ. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, lielākais atteikumu skaits ir ar neatbilstošu hemoglobīna līmeni un terapeita noraidījumu citas saslimšanas dēļ, kas sastāda 9,3% no kopējā reģistrēto donoru skaita. Ir pagarināts līdz 3 mēnešiem intervāls starp asins nodošanas reizēm sievietēm, lai mazinātu atteikumu skaitu pēc hemoglobīna.

2.3. Ziedošanas reižu biežums

Donoru skaits, kuri asinis ziedo 3 un 4 reizes gadā 2024.g. palielinājās, kas ir labs radītājs. Stabila un pietiekoša asins krājuma uzturēšanai nepieciešami aktīvie regulārie donori.

	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.	2024.g.
1 reizi	18468 (59,5%)	19132 (57,2 %)	17842(54,4%)	18590 (54,4%)	18684(53,6%)
2 reizes	7217 (23,2%)	7944 (23,8 %)	7973 (24,3%)	8491 (24,8%)	8512 (24,4%)
3 reizes	3567 (11,5%)	4272 (12,8 %)	4543 (13,8%)	4576 (13,4%)	4893(14%)
4 reizes	1451 (4,7%)	1695 (5,1 %)	2016 (6,1%)	2057 (6,0%)	2206(6,3%)
5 reizes	311 (1%)	364 (1,1 %)	423 (1,3%)	442 (1,3%)	538(1,5%)
6 reizes	23 (0,1%)	18 (0,1 %)	23(0,1%)	29 (0,1%)	26 (0,1%)

2.4. Izbraukumi

2024.gadā kopējais izbraukumu skaits VADC Rīga ir 483 izbraukumi, no tiem 234 telpu izbraukumi un 249 izbraukumi ar specializēto donoru autobusu, kas ir par 11 izbraukumiem vairāk nekā 2023.gadā. Tas ir lielākais izbraukumu skaits pēdējo astoņu gadu laikā.

2024.gadā ar specializētiem donoru autobusiem notika 249 izbraukumi, 91 no tiem ar elektroautobusu. Tehnisko iemeslu dēļ gada laikā tika atcelti 7 izbraukumi ar specializētiem autobusiem. 2024.gadā izbraukumu skaits un izbraukumu vietu skaits ar specializētiem donoru autobusiem ir līdzvērtīgs 2023. gada izbraukumu skaitam.

VADC Rīga 2024. gadā tika organizēti izbraukumi uz 24 jaunām vietām, no tām 18 Rīgā un 6 Latvijas reģionos.

2024.g. LF tika veikti 188 izbraukumi, kas ir par 2 izbraukumiem mazāk nekā 2023.gadā. LF izbraukumu vietu skaits 2024.g. bija 45, t.sk. 1 jauna.

2024.g. KF tika veikti 128 izbraukumi, kas par 8 izbraukumiem vairāk nekā 2023.gadā. Izbraukumu vietu skaits 34, t.sk. 7 jaunas.

2.5. Asins komponentu izplatīšana

Tabulā atspoguļoti dati par EM, SSP un TM pārlišanu (devās) uz 1000 iedzīvotājiem .

	EM (devas)	SSP (devas)	TM (devas)
Latvija 2021.g.	28,5	10,4	4,5
Latvija 2022.g.	29,1	11,5	4,9
Latvija 2023.g.	30,9	10,8	5,3
Latvija 2024.g.	32,1	9,7	5,9

2024.g. apstarotas EM daudzums nedaudz mazinājies un apstarotas TM izplatīšanas daudzums saglabājas iepriekšējo gadu līmenī. 2020.g. kritums var būt bijis saistīts ar COVID-19 pandēmiju un ārstniecības pakalpojumu ierobežojumiem.

	Apstarota EM/FEM (devas)	Apstarota TM (devas)
2021.g.	1344	1956
2022.g.	1274	1913
2023.g.	1055	1912
2024.g.	1325	2161

2.6. Asins komponentu ražošana un izplatīšana

Tabulā atspoguļoti dati par EM, SSP un TM izplatīšanu (devās) uz 1000 iedzīvotājiem .

	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.	2024.g.
EM (devas)	25,2	28,5	29,1	30,9	32,1
SSP (devas)	10,2	10,4	11,5	10,8	9,7
TM (devas)	3,8	4,5	4,9	5,3	5,9

Intravenozais imūnglobulīns

Latvijā pielietojamais intravenozais imūnglobulīns (turpmāk – IVIG) primāri tiek gatavots no Latvijas donoru nodotās plazmas un satur iedzīvotāju populācijai raksturīgu imūnglobulīna spektru. IVIG pielieto smagi slimu pacientu ārstēšanā imūndeficīta gadījumos.

Albumīna šķīdums

Klīniskajā lietošanā ir pieejams 5% albumīna šķīdums (pēc osmotiskajām īpašībām līdzīgs plazmai) un 20 % albumīna šķīdums. To lieto hipoalbuminēmijas gadījumā, kā arī pie respiratorā distresa sindroma jaundzimušo hemolītiskās slimības infekciozi – toksiskām sasilšanām un citiem stāvokļiem.

2.7. Valsts asinsdonoru centra laboratoriju darbība

Kvalitatīva laboratoriskā izmeklēšana balstīta uz normatīvās dokumentācijas, labas laboratoriskās prakses, kā arī medicīnas un testēšanas laboratoriju standartu prasību ievērošanu ikdienas darbā [LVS EN ISO 15189:2013] un [LVS ISO/IEC 17025:2018] un to realizē Laboratoriju departaments (turpmāk – LBD), kuru sastāvā ietilpst: Hematoloģiskās izmeklēšanas nodaļa, Skrīninga nodaļa, Asins pagatavojumu kvalitātes kontroles laboratorija.

2.8. Obligāto infekciju skrīnings

2024. gadā seroloģiski izmeklēti 58 783 donoru asins paraugi, kā arī veiktas analīžu kontroles un atkārtota paraugu izmeklēšana primāri reaktīva rezultāta gadījumos un RIP. Seroloģisko analīžu atšķirības katrai infekcijai veidojas no primārajiem donāciju testiem un atkārtotās izmeklēšanas pozitīva rezultāta gadījumā (algoritms), kā arī donoru analīžu kontroles testiem pēc noteikta laika perioda, iegūstot nepārliciecināšus skrīninga apstiprinošo testu rezultātus. Visi iegūtie primāri pozitīvie seroloģijas rezultāti izmeklēti atkārtoti pēc VADC noteikta algoritma un pēc tam nosūtīti apstiprinošai izmeklēšanai Latvijas infektoloģijas centra Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā.

Lai paaugstinātu asins komponentu drošību, kā papildus izmeklējumu seroloģiskajai izmeklēšanai, VADC pielieto molekulārās vīrusu izmeklēšanas metodi NAT (nukleīnskābju amplifikācijas tests), kas vienā testā izmeklē un definē šādu vīrusu ģenētiskā materiāla klātbūtni: HIV-1 RNS, HIV-1 RNS, HIV-2 RNS, HBV DNS, HCV RNS.

2.9. Obligāto infekciju skrīninga veiktie izmeklējumi

GADS	Izmeklējumu skaits
2019	235 263
2020	223 190
2021	231 963
2022	236 239
2023	314742
2024	265982

2.10. "NAT" donoru asins paraugu izmeklējumu skaits

2020. (6 paraugu kopa)	2021. (6 paraugu kopa)	2022. (6 paraugu kopa)	2023. (6 paraugu kopa)	2024. (6 paraugu kopa)
56035	61455	65303	70260	73939

2.11. Imūnhematoloģiskā izmeklēšana

1) Donoru imūnhematoloģiskā izmeklēšana.

Katram donora asinsparaugam nosaka asinsgrupu, rēzus faktoru, fenotipu un veic antivielu skrīninga testu (pirmreizējiem donoriem).

VADC veiktie izmeklējumi donoriem

Izmeklējumi	GADS		
	2022	2023	2024
Asins grupas noteikšana ar dubultreakciju un Rh(D) notekšana ar mikroplašu metodi	57405	60590	62202
Asins grupas noteikšana ar dubultreakciju un Rh(D)fenotipa un Kell antigēna notekšana ar mikroplašu metodi	10531	11766	11484
Kopā ar citiem izmeklējumiem	87684	91359	94174

2) Paplašināti fenotipizēto donoru datu bāzes uzturēšana.

Aloimunizētu (ar antivielām iepriekš sensibilizētu) pacientu nodrošināšanai ar saderīgu EM, Centrs uztur un regulāri papildina paplašināti fenotipizēto donoru datu bāzi. Regulāri veic donoru izmeklēšanu visās klīniski nozīmīgās eritrocitāro antigēnu sistēmās (16 antigēni), kas nepieciešams, piemeklējot saderīgu EM aloimunizētiem pacientiem.

3) Pacientu konsultatīvā izmeklēšana.

Centrs arī ir vienīgā vieta valstī, kas nodrošina nepārtrauktu konsultatīvo imūnhematoloģisko palīdzību visas valsts ārstniecības iestāžu pacientiem un privātpersonām imūnhematoloģijas jomā:

- risinājumu asins grupas un rēzus piederības problemātiskas noteikšanas gadījumos;
- antieritrocitāro antivielu identifikāciju;
- klīniski nozīmīgu antieritrocitāroantivielu titrēšanu grūtniecēm;
- EM saderināšanu aloimunizētām personām u.c. sarežģītos gadījumos;
- paplašinātu eritrocītu fenotipizāciju;
- transfūziju reakciju izmeklēšanu;
- pozitīva tieša antiglobulīna testa analīzi;
- jaundzimušā hemolītiskās slimības laboratorisko diagnostiku un EM saderināšanu;
- telefonisku konsultāciju klīnicistiem un laboratoriju speciālistiem;
- izmeklējumus autoimūnas hemolītiskās anēmijas pacientiem.

Veiktie izmeklējumi pacientiem

	GADS		
	2022	2023	2024
Testu skaits gadā	7889	9851	10714
no tiem: Asins saderības testi	3011 (cito 550)*	3009 (cito 617)*	3123 (cito 525)*

* neatliekamajos gadījumos, t.sk. nakts un brīvdienu laikā, nodrošinot 24/7 asins saderības testu veikšanu un EM piemeklēšanu

Antivielu identifikācija (donori/pacienti)

	GADS		
	2022	2023	2024
Primāri identificētas antivielas un izsniegta imunizētas personas pase	349	380	379
(donori/pacienti)	16/333	20/360	20/359

2.12. Asins komponentu kvalitātes kontrole

Centra Kvalitātes laboratorija veic centralizētu asins pagatavošanu kvalitāte kontroli visā valstī sagatavotajiem asins komponentiem.

Veikto kvalitātes izmeklējumu skaits

Nr. p.k.	Asins komponentu veids	Gads		
		2022	2023	2024
1.	Eritrocītu masa	984	880	870
2.	Plazma pirms sasaldēšanas	429	422	459
3.	Svaigi saldēta plazma	454	469	505
4.	Krioprecipitāts	108	198	108
5.	Trombocītu masa	247	248	247
6.	Ārpus plāna	234	198	328
7.	Leikocītu – trombocītu slānis	345	303	304
8.	Donoru asinis (kop. olbaltums)	268	596	699
9.	Donoru asinis (hemoglobīns)	-	-	-
	KOPĀ	3069	3224	3520
	Testēto parametru skaits	13315	13290	14790

3. VALSTS ASINS DIENESTA VIENOTĀS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS DARBĪBA

2024. gadā nodrošināta Valsts asins dienesta vienotās informācijas sistēmas pieejamība. Aprēķinot sistēmas kopējo pieejamību, ir ņemti vērā serveru, datortīkla un datu bāzes nepārtrauktās darbības rādītāji. Pieļaujamais (drošības politikā noteiktais) darbības pārtraukuma laiks sastāda 8 h mēnesī. Pārskata periodā šis rādītājs nav ticis pārsniegts vai sasniegts nevienā no pārtraukuma epizodēm, kas liecina par stabilu sistēmas atbalstu, apkalpošanu un darbību pārskata periodā kopumā.

Sistēmas apkopju darbi, kas prasa serveru pārstartēšanu un, līdz ar to arī – plānotu darbības pārtraukumu, tiek mērķtiecīgi organizēti, lai iespējami mazāk traucētu sistēmas lietotāju darbu ar iestādes klientiem.

Tā ietvaros Informācijas tehnoloģiju departaments organizē:

- pasākumus, lai nodrošinātu informācijas pieejamību;
- pasākumus, lai nodrošinātu informācijas integritāti (pilnīgas un nemainītas informācijas saglabāšana);
- pasākumus, lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti (informācijas nodošana tikai tām personām, kuras ir pilnvarotas to saņemt un lietot);
- sistēmas informācijas resursu (datņu - arī to, kas satur sistēmā glabājamo, apstrādājamo un sistēmas lietotājiem pieejamo informāciju) aizsardzību;
- sistēmas tehnisko resursu (serveri, datori, programmatūra, datu nesēji, datortīkla iekārtas) aizsardzību;
- sistēmas drošības risku novērtēšanu, sistēmas apdraudējumu noteikšanu, sistēmas drošības incidentu atklāšanu/izmeklēšanu, sistēmas darbības atjaunošanu pēc drošības incidentiem.

Visā pārskata periodā tika nodrošinātas procedūras - sistēmas datu integritātes, konfidencialitātes un pieejamības uzturēšanai. Ārējo kiberapdraudējumu apjomam pēdējos gados visā pasaulē ir tendence strauji pieaugt un attīstīties to daudzveidībā. Neskatoties uz ārējiem draudiem, pārskata periodā nodrošināta stabila un droša sistēmas darbība. Nav bijuši drošības incidenti, nav tikuši bojāti vai pazaudēti dati. Sistēmas darbības nepārtrauktība nodrošināta apjomā, kas pārsniedz noteiktās prasības.

4. FINANŠU RESURSI

VADC kopējie pārskata periodā piešķirtie finanšu resursi ir **11 344 229** EUR, tai skaitā

- 39.03.00 pamatbudžeta programma „Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana” apakšprogramma “Asins un asins komponentu nodrošināšana”-11 334 392 EUR
- 02.04.00 pamatbudžeta programma “Medicīnas izglītība” apakšprogramma “Rezidentu apmācība” – 9837 EUR.

Budžeta programmu 39.03.00 un 02.04.00 2024. gada valsts budžeta izpilde, salīdzinot ar 2023. gada izpildi (EUR)

Nr. p. k.	Finansiālie rādītāji	2023. gada izpilde	2024. gada izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	11 016 692	11 353 999
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	10 833 383	11 158 348
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	183 309	195 651
2.	Izdevumi (kopā)	11 021 100	11 341 658
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	10 100 636	-
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	10 100 636	-
2.1.1.	Atlīdzība	4 522 882	4 855 406
	tai skaitā, atalgojums	3 445 198	-
2.1.1.	Preces un pakalpojumi	5 577 754	6 221 566
2.2.	Kapitālie izdevumi	920 464	-

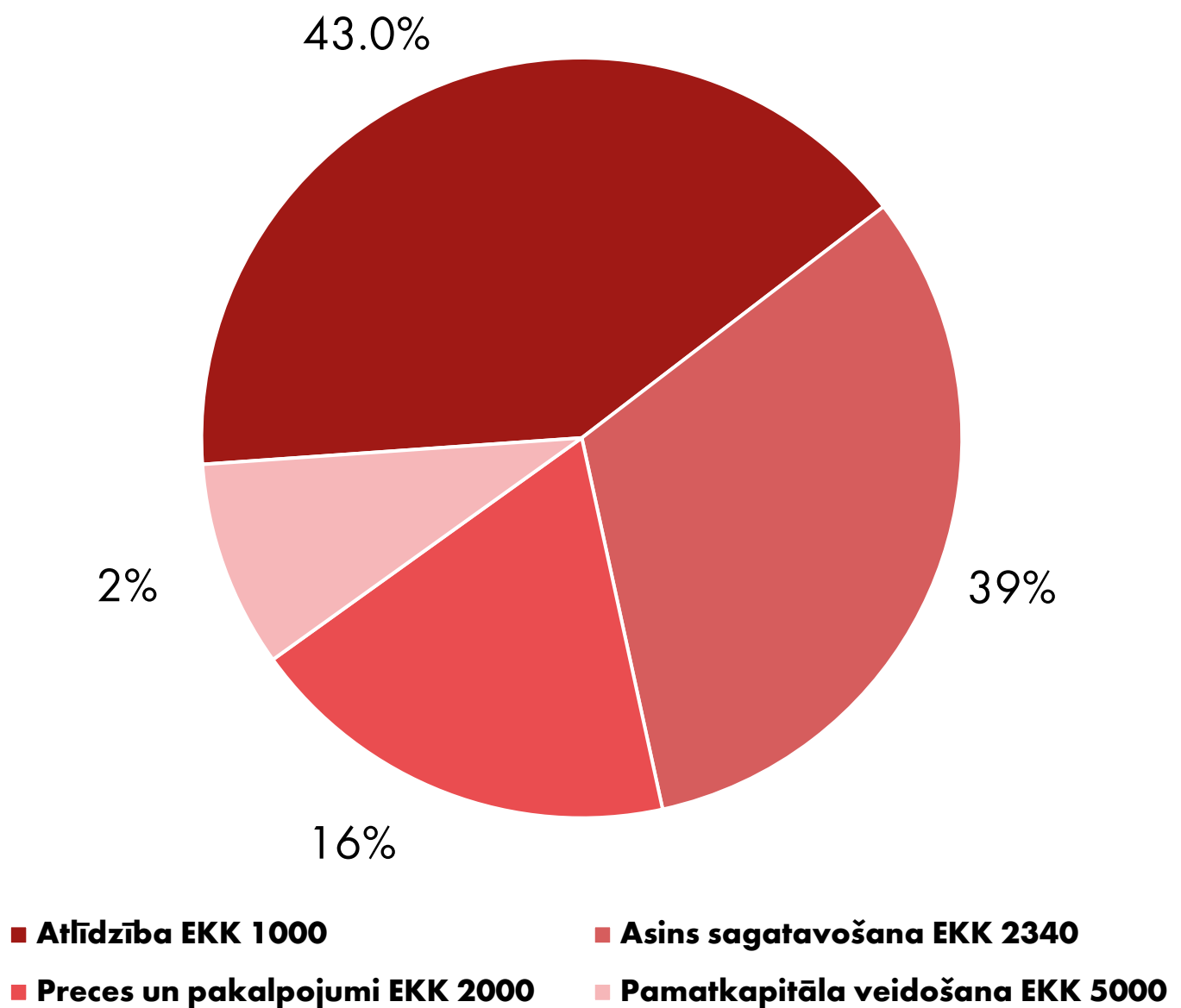
Dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem palielinājums par 324 965 EUR, par 3,0% (2023.gada izpilde- 10 833 383 EUR, 2024. gada izpilde- 11 158 348 EUR), tai skaitā

- 39.03.00 pamatbudžeta programma „Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana”
- Apakšprogramma “Asins un asins komponentu nodrošināšana”- palielinājums 317 699 EUR (2023.gada izpilde- 10 833 383 EUR, 2024.gada izpilde- 11 151 082 EUR);
- 02.04.00 programma “Medicīnas izglītība, apakšprogramma 02.04.00 “Rezidenta apmācība”- palielinājums 7266 EUR (2023.gadā -0 EUR, 2024.g.-7 266 EUR)

VADC pārskata gada kopējā “Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem” faktiskā izpilde atskaites periodā ir 11 158 348 EUR, plānotā summa- 11 160 919 EUR, neapgūto līdzekļu summa- 2571 EUR (02.04.00 “Medicīnas izglītība”), izpilde- 99,98%.

Izdevumi- kopā palielinājums par 320 558 EUR, par 2,9 % (2023.gada faktiskā izpilde- 11 021 100 EUR, 2024.gada faktiskā izpilde- 11 341 658 EUR). Kopējā izdevumu izpilde atskaides periodā ir 11 341 658 EUR, plānotā summa- 11 344 229 EUR, plāna izpilde- 99,98%.

Analizējot 39.03.00 apakšprogramma "Asins un asins komponentu nodrošināšana" izdevumu izpildes struktūru, lielākā daļa 43% jeb 4 848 667 EUR sastāda izdevumu klasifikācijas kods EKK 1000 "Atlīdzība" un 39% jeb 4 445 065 EUR "Zāles, ķīmikālijas, laboratorijas preces, medicīniskās ierīces u.c.".

4.1. Maksas pakalpojumu izpilde

VADC ieņēmumus no maksas pakalpojumiem saņem par veiktajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem ārstniecības iestādēm, apmācības pasākumiem ārstiem un vidējam medicīniskajam personālam kvalifikācijas un zināšanu paaugstināšanai transfuzioloģijas un imūnhematoloģiskās izmeklēšanas jomās un citiem ieņēmumiem.

Iestāde maksas pakalpojumus sniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2022.gada 25.oktobra noteikumiem Nr.672 "Valsts asinsdonoru centra maksas pakalpojumu cenrādis".

2024.gadā VADC maksas pakalpojuma ieņēmumu plāns - 160 268 EUR, faktiskā izpilde- 195 651 EUR (plāna izpilde - 122,08%), plāna pārpilde – 35 383 EUR un tā ir augstākā maksas pakalpojumu ieņēmumu plāna izpilde pēdējo piecu gadu laikā

VADC galvenais maksas pakalpojumu veids ir ieņēmumi no laboratorijas izmeklējumiem ārstniecības iestādēm - 143 296 EUR (73% no visiem maksas pakalpojumu ieņēmumiem). Pārskata gadā, salīdzinot ar 2023.gadu - 125 710 EUR laboratorijas izmeklējumu sniegšanas ieņēmumi palielinājušies par 17 586 EUR, kas saistīts ar maksas pakalpojumu pieprasījuma pieaugumu.

5. INTEGRĒTĀ KVALITĀTES UN RISKU VADĪBAS SISTĒMA

Kvalitātes vadības sistēma (turpmāk – KVS) palīdz sistematizēt un pārvaldīt organizācijas kopīgās zināšanas par to, kā strādāt un sadarboties labāk. Tās būtiskākais uzdevums ir – nepārtraukta pilnveidošanās.

VADC integrētā KVS ir vērsta uz kvalitātes un drošības prasībām atbilstošu asins komponentu sagatavošanu un izplatīšanu ārstniecības iestādēm.

VADC kvalitātes vadības sistēma

Plānošana un vadīšana	Cilvēkresursu vadība	Iepirkumu un līgumu vadība	Infrastruktūra, tehniskais nodrošinājums	Telpas un darba vide
Medicīnas aprīkojums/ reaģentu vadība	Nemedicīnisko iekārtu vadība	Dokumentu vadība	Validācija	Kvalitātes vadība
Vigilance un neatbilstību vadība	Risku vadība	Izmaiņu vadība	Darba aizsardzība	Higiēna un vides pārvaldība
Informācijas tehnoloģiju vadība	Datu un informācijas vadība	Donoru piesaiste	Iekšējā un ārējā komunikācija	Vadības pārskate

Pamatdarbības procesu nodrošināšana

Viens no veiksmīgas un funkcionāli spēcīgas organizācijas darbības priekšnosacījumiem ir pārdomāta un efektīva risku vadība. Risku vadība ir kvalitātes sistēmas sastāvdaļa. Notikumi un dažādas prasības rada ietekmi uz uzņēmuma darbību un tās mērķu sasniegšanu. Risku vadība – pasākumu kopums, lai novērstu vai kontrolētu šķēršļus mērķu īstenošanai un veicinātu iespēju izmantošanu.

5.1. Kvalitātes sistēmas dokumentu vadība

- VADC iekšējo dokumentu pārvaldības prasības un vienoti principi ir noteikti iekšējos normatīvos aktos. KVS dokumentu apjoms vairākus gadus ir stabils. Dokumentu pārskatīšanas un pašpārbaudes rezultāti liecina, ka procesi ir lietderīgi, jo samazina risku strādāt pēc neaktuāla dokumenta, ļauj identificēt darbā neizmantojamus dokumentus, kā arī veicina dokumentu optimizāciju un pilnveidošanu.
- Veiksmīgi tika organizēta KVS dokumentu aprīte elektroniskajā dokumentu vadības sistēmā Namejs, šobrīd tajā ir pieejami vairāk kā 90% no KVS dokumentiem.
- Pamatā dokumenti tiek aktualizēti pēc procesā iesaistīto darbinieku iniciatīvas.

5.2. Korektīva un preventīva darbība (KAPA)

Korektīvo/preventīvo pasākumu veikšana ir kā viens no nepārtrauktas uzlabošanas veidiem – KVS elements, kas tiek lietots, lai pilnveidotu VADC integrētas KVS efektivitāti un darbību kopumā. Korektīvās darbības ir vērstas uz jau notikušu neatbilstību atkārtošanās nepieļaušanu.

Preventīva darbība ir vērsta uz vēl nenotikušu jeb potenciālu neatbilstību nepieļaušanu. 2024.gada bija aktuālas un izpildāmas 115 korektīvās/preventīvās aktivitātes. Galvenokārt KAPA saistītas ar uzsāktu, bet ilgstoši nepabeigtu vadības un atbalsta procesu risku izvērtēšanu un vides pārvaldības, darba aizsardzības, telpu un darba vides pārvaldības procesos konstatētiem trūkumiem, kā arī neaktuālu dokumentāciju.

5.3. Iekšējie kvalitātes vadības sistēmas auditi

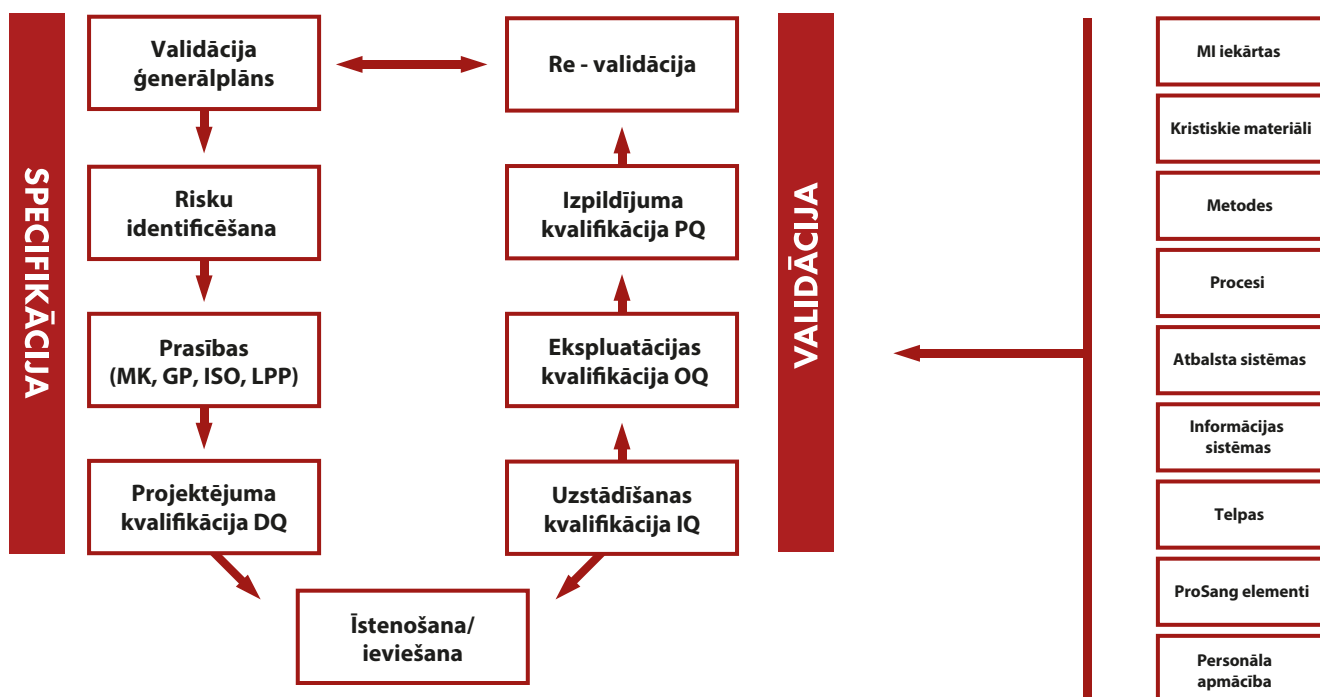
- Iekšējais kvalitātes vadības sistēmas audits ir neatkarīga un objektīva darbība, kuru veic Kvalitātes un risku vadības departamenta darbinieks ar mērķi pilnveidot iestādes sistēmas darbību un sniegt ieteikumus sistēmas pilnveidošanai.
- VADC īsteno integrētus auditus - atbilstības vērtēšanu pamatdarbības, atbalsta un resursu vadības procesos, atbilstoši vairāku prasību (piem., regulu, LV normatīvo aktu, standartu, labas prakses utt.) kopumam.
- KVS auditu plāns gadam tiek sagatavots, ņemot vērā prioritātes un pieejamos resursus. 2024.gadā īstenoti 7 auditi, kas aptver 11 procesus. KVS iekšējo un ārējo auditu rezultāti 2024. gadā liecina, ka VADC KVS kopumā atbilst normatīvo dokumentu un vadlīniju prasībām, tomēr nepieciešams pievērst lielāku uzmanību atbalsta un resursu vadības procesu nodrošinātājiem.

5.4. Validācija

Validācija ir kvalitātes nodrošināšanas sistēmas elements, kas ietver nepārtrauktas ikdienas aktivitātes, kas sniedz liecības par procesu / sistēmu / metožu stabilitāti, lai nodrošinātu kvalitātes un drošības standartiem atbilstošu asins komponentu sagatavošanu, uzglabāšanu, transportēšanu un izplatīšanu ārstniecības iestādēm, kā arī metožu atbilstību noteiktām prasībām.

Validācijas aktivitātes un tai pakļautie procesi, elementi

Validācijas aktivitātes un tai pakļautie procesi, elementi

2024.gadā veiktas 9 telpu kvalifikācijas, kuru rezultātā telpas tika atzītas par piemērotām tajā veicamo funkciju izpildei; 15 tehnisko specifikāciju projektējuma kvalifikācijas (DQ); 38 iekārtu uzstādīšanas un ekspluatācijas kvalifikācijas (IQ/OQ); 2 darbības kvalifikācijas (OQ); 10 izpildījuma kvalifikāciju apliecinājoši protokoli (PQ).

Ņemot vērā jaunu laboratorijas analizatoru lietošanas uzsākšanu, veiktas arī 6 metožu verifikācijas.

Veikta temperatūras monitoringa sistēmas validācija visās trīs asins sagatavošanas nodaļās.

Kopumā VADC procesu/iekārtu/metožu validācijas rezultāti norāda, ka darbs veikts atbilstoši izvirzītajām prasībām un ir stabils – būtiskas novirzes nav novērojamas.

6. PERSONĀLS

Uz 2024.gada 31.decembri Valsts asinsdonoru centrā kopumā bija nodarbināti 192 darbinieki. No tiem 139 ārstniecības un ārstniecības atbalsta personas – 14 ārsti, 16 ārstu palīgi, 49 medicīnas māsas, 17 māsu palīgi, 16 laboratorijas speciālisti u.c. 99 no tām ir nodarbinātas Rīgā, 27 ir nodarbinātas VADC Latgales filiālē (Rēzeknē), un 13 Kurzemes filiālē (Liepājā). Turklāt 18% no ārstniecības un ārstniecības atbalsta personām ir sasniegušas pensijas vecumu, kas liecina par darbinieku lielo darba pieredzi un lojalitāti, tomēr var liecināt arī par personāla mainības pieaugumu nākotnē.

2024.gadā VADC darbu uzsāka 21 darbinieki, savukārt darba tiesiskās attiecības tika pārtrauktas ar 20 darbiniekiem. Galvenie darba attiecību pārtraukšanas iemesli ir tas, ka mums ir zemākas iespējas konkurētspējīgam atalgojumam salīdzinot ar privātajām ārstniecības iestādēm.

Lielākajai daļai VADC nodarbināto ir iegūta augstākā izglītība un tam seko vidējā (tajā skaitā profesionālā) izglītība. VADC ir izveidota obligātajām prasībām atbilstoša iekšējā mācību programma medicīnas personālam, kā arī apstiprinātas mācību programmas iekšējai un ārējai visa personāla apmācībai.

Turklāt darbiniekiem, kvalifikācijas uzturēšanai, tiek kompensēti darba pienākumu pildīšanai nepieciešamās sertifikācijas un resertifikācijas izdevumi.

Lai pilnveidotu savas profesionālās zināšanas, VADC darbinieki ir piedalījušies kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos gan Latvijā, gan ārzemēs.

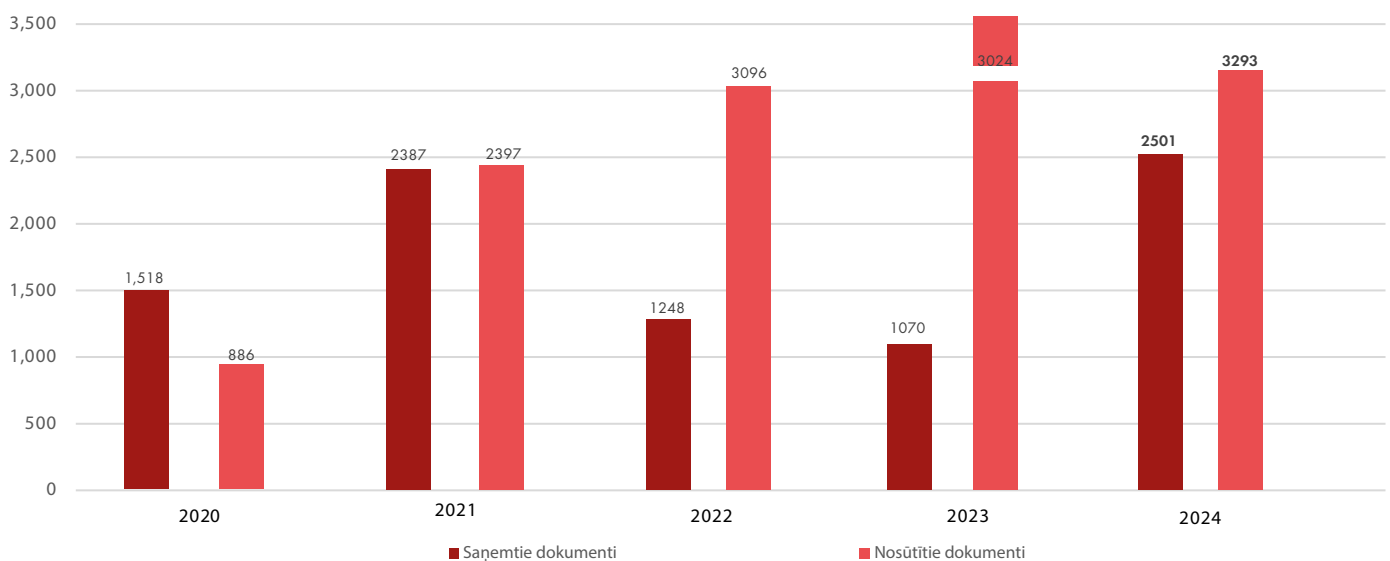

7. ĀRĒJĀS KORESPONDENCES APRITE

Jau piekto gadu VADC dokumentu vadības procesu turpināts īstenot, izmantojot VM resora centralizēto dokumentu vadības sistēmu Namejs (turpmāk – DVS), tādējādi nodrošinot:

- papīra un elektronisko dokumentu reģistrāciju un apstrādi;
- izsekojamu dokumentu un to saturošās informācijas, un ar to saistīto uzdevumu uzskaiti;
- dokumentu/ uzdevumu izpildes kontroli;
- operatīvu informācijas apriti starp Centra darbiniekiem darba pienākumu izpildei;
- dokumentu arhivēšanu DVS elektroniski.

Saņemto un nosūtīto dokumentu aprite VADC pa gadiem

Pārsvarā korespondencē saņemtas un nosūtītas vēstules, kas saturējušas dažāda veida informāciju, kas skar VADC pamatdarbības nodrošināšanu, kā arī saimnieciskos un sociālos jautājumus.

Kopumā vērtējot ienākošo un izejošo dokumentu plūsmu 2024. gadā, var secināt, ka nosūtīto elektronisko dokumentu statistikā noturēts augsts rādītājs – kopumā 2024.gadā 92% no VADC izejošajiem/nosūtāmajiem dokumentiem sagatavoti elektroniski (2023.gadā 91%, 2022.gadā 83%, 2021.gadā 84%), kas apliecina, ka iepriekšējos gados DB uzstādītie uzdevumi dokumentu elektroniskā īpatsvara palielināšanai ir veikti atbilstoši un tikai pēc nepieciešamības dokumenti tiek sagatavoti papīra formā.

2024.gadā papīra formas dokumentu apriti turpināts mazināt pateicoties fiziskas personas e Adreses popularitātes pieaugšanai valsts mērogā un 3 VADC publicēto un regulāri atjaunoto pakalpojumu pielietojumam, kam fiziskas personas var piekļūt caur www.latvija.lv (turpmāk – Portāls).

Portālā 2024.gadā bija publicēti 3 VADC kā valsts pārvaldes iestādes pakalpojumi iedzīvotājiem

8. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU - DONORU PIESAISTE

8.1. Akcijas, pasākumi un sadarbības donoru piesaistīšanai

Paldies ceremonija "Lai dzīvība turpinās!"

Turpinot tradīciju un uzdevumu pateikties ikvienam asinsdonoram visā Latvijā, kurš kaut reizi dzīvē ir ziedojis asinis, jau otro gadu VADC sadarbībā ar 360TV veidoja īpašu svētku paldies koncertu "Lai dzīvība turpinās!"

Tajā skatītājiem savas skaistākās dziesmas dāvāja iemīļotākie pašmāju mūziķi – Samanta Tīna, Agnese Rakovska un Normunds Zušs, Lauris Reiniks, grupas "Musiqq" un "Citi zēni", Aija Andrejeva, Miks Galvanovskis, Olga Rajecka, Nauris Brikmāns, kā arī Jānis Stībelis. Koncertu papildināja patiesi un cilvēcīgi video stāsti, kuros asins ziedotāji dalījās savā pieredzē, aicinot ikvienu palīdzēt, lai dzīvība turpinātos.

Koncertā donorus sveica un godināja arī Veselības ministrs Hosams Abu Meri un VADC direktore Egita Pole. Saņemot paldies un iedvesmoties jauniem varoņdarbiem ikviens varēja 3. maijā plkst. 20.50 kanālā 360TV.

Pasaules asinsdonoru diena

Kā katru gadu visā pasaulē arī VADC atzīmēja Pasaules asinsdonoru dienu. Laukumā pie t/c "Origo" 12. jūnijā, Rīgā, VADC kopā ar radiostaciju "STAR FM" organizēja Starptautiskajai asinsdonoru dienai veltītu publisko programmu "Mums ir viena asinsrite".

Pasaules asinsdonoru dienas pasākuma laikā no plkst. 12.00 līdz 16.00 pie tirdzniecības centra "Origo" darbojās aktivitāšu telts un VADC izbraukuma autobuss, kurā ikviens klātesošais varēja noskaidrot savu asinsgrupu, hemoglobīna līmeni un ziedot asinis. Par svētku sajūtu īpašā radio "Star FM" pop-up studijā rūpējās dīdžeji Maija Rozīte un Oskars Lepers. Pie viņiem viesojās tādi sabiedrībā zināmi cilvēki kā Dairis Bertāns, Anastasija Samoilova, Tīna Graudiņa, kā arī mūziķi Dons, Patrisha, Chris Noa un citi viesi.

Sadarbība ar “Narvesen”

2020. gadā uzsākta sadarbība ar SIA “Reitan Conveniece Latvija” jeb zīmolu NARVESEN izaugusi par uzņēmuma atbalstu donoru kustībai. No 2023.janvāra ikviens donors, ziedojot asinis, saņēma kuponu, lai varētu atjaunot spēkus ar gardu kafiju vai vasaras periodā – kuponu saldējumam. No 24. novembra līdz janvāra beigām “Narvesen” kafijas krūzītes mudināja ikvienu doties un ziedot asinis, bija izveidota speciāla sadaļa uzņēmuma mājaslapā un aplikācijā, un īstenota plaša kampaņa medijos. Visās “Narvesen” kampaņas aktivitātēs skaidrojām asins ziedošanas nozīmi, mudinot ikvienu klientu aizdomāties par iespēju pievienoties donoru kustībai. No 2024. gada beigām asins donori kuponu vietā saņem QR kodu, kuru noskenējot un ievadot savu e-pasta adresi, saņem bezmaksas digitālu kafijas kuponu.

Dāvaniņas asins donoriem

Laiku pa laikam donori saņem motivējošas dāvaniņas, ko VADC piešķir kāds sadarbības uzņēmums. Šogad donorus iepriecinājām ar “Henkel” tīrīšanas līdzekļiem, matu kopšanas līdzekļiem un dezodorantiem, “MyFitness” bezmaksas sporta kluba apmeklējumiem, “Forumcinemas” un “Gors” ar kino biļetēm, “Oriflame” lūpu balzāmiem, “Henkel” veļas mazgājamajam kapsulām, “Hooligan” ar auksto tēju, “Čilli pica” kuponiem.

VADC informatīvie atbalstītāji

Veiksmīgi sadarbojamies ar ziņu portālu “Delfi” un “Tvnet”, kuri izvietoja gan bannerus ar aktuālo asins krājumu, gan jauniešu kampaņas reklāmas bannerus.

Veiksmīgi izdevies paplašināt sadarbību ar “Clear Channel” – uzņēmums izvietoj VADC reklāmu teju visās brīvajās reklāmu vietās visā Latvijā.

8.2. Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem

2024. gadā esam nostiprinājuši un attīstījuši sadarbības ar medijiem, piemēram, regulāri organizējot VADC direktores E.Poles intervijas televīzijā, radio un tiešsaistes un drukātajos medijos, kurās viņa aicina cilvēkus būt atsaucīgiem un ziedot asinis. Tāpat zema asins krājuma gadījumā vairāki žurnālisti paši vēlējās veidot sižetus, rakstus un saturu interneta medijos, lai pievērstu donoru uzmanību, tostarp kā donori atsaucoties uz viņiem kā fiziskām personām nosūtītām īsziņām.

Mediju monitoringa rezultāti uzrāda 1650 publikācijas plašsaziņas līdzekļos (drukātā prese, tiešsaistes mediji, radio un TV), kas ir par 210 publikācijām vairāk nekā 2022. gadā. Šie dati ir indikatīvi, jo "Station" mediju monitorings neaptver visus reģionālos medijus, kā arī pašvaldību mājaslapas un informatīvos izdevumus, kuriem ir būtiska loma VADC komunikācijā, īpaši par izbraukumiem.

Vidēji katru mēnesi 2024. gadā par VADC un asins ziedošanu medijos izskanēja 267 ziņas. No kopējā publikāciju skaita 1542 bija latviešu valodā, 191 krievu, bet 5 angļu valodā.

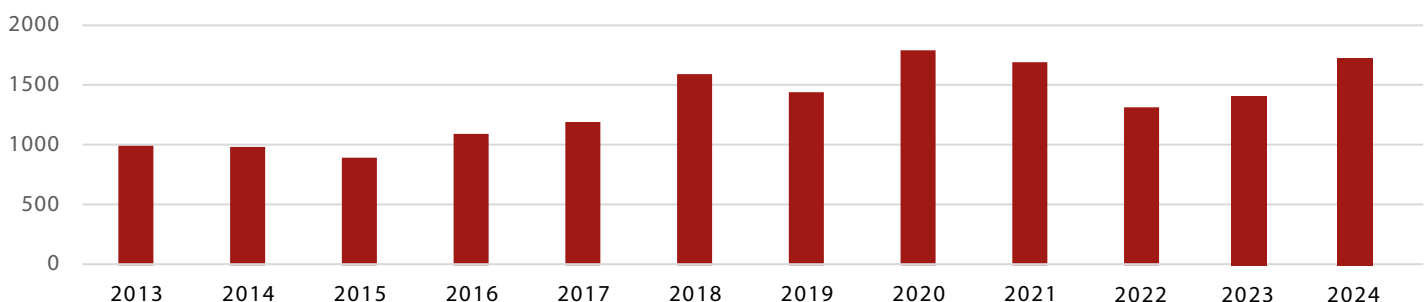
Ņemot vērā dažādu komunikācijas rīku efektivitātes mērījumus, pirms četriem gadiem VADC mainīja stratēģiju, samazinot izsūtīto preses reližu skaitu. Ņemot vērā aktuālās tendences, 2024. gadā medijiem izsūtītas vien 10 preses relīzes, kas ir par 3 mazāk nekā gadu iepriekš – tika realizēta stratēģija izsūtīt 1 relīzi mēnesī, bet mēnešos, kad notika vairāki pasākumi, relīzes tika izsūtītas 2-3 reizes mēnesī.

2024. gadā par asins rezervēm preses reližu formā esam ziņojuši tikai līdz ar aktuālo izbraukumu sarakstu. Aizstājot relīzes, daudz aktīvāk komunicējam sociālajos tīklos un strādājām ar konkrētiem medijiem, uzrunājot žurnālistus un iniciējot tēmas, kā arī reaktīvi atbildot uz jautājumiem un vēlmi veidot rakstus par asins ziedošanu. Tāpat papildu uzmanība tika veltīta darbam ar reģionālajiem medijiem, lai panāktu labākus rezultātus informācijas izplatīšanā par plānotajiem izbraukumiem.

Saistībā ar asins krājuma stāvokli, kā arī organizētajiem publicitātes pasākumiem – koncertu "Lai dzīvība turpinās", Pasaules asinsdonoru diena un jauniešu piesaistes kampaņa gada nogalē, lielākā publikāciju dinamika vērojama maijā, vasaras sākumā un gada nogalē.

Mediju monitorizēšanas rīks "Station" apkopo datus gada griezumā, no tiem tika veikts sadalījums četrās informācijas vienību dinamikās pēc informācijas nodošanas kanāla veida: prese, radio, un tiešsaistes portāli.

PUBLIKĀCIJU SKAITA DINAMIKA 2013. – 2024.G.

8.3. Sociālie tīkli un citi komunikācijas kanāli

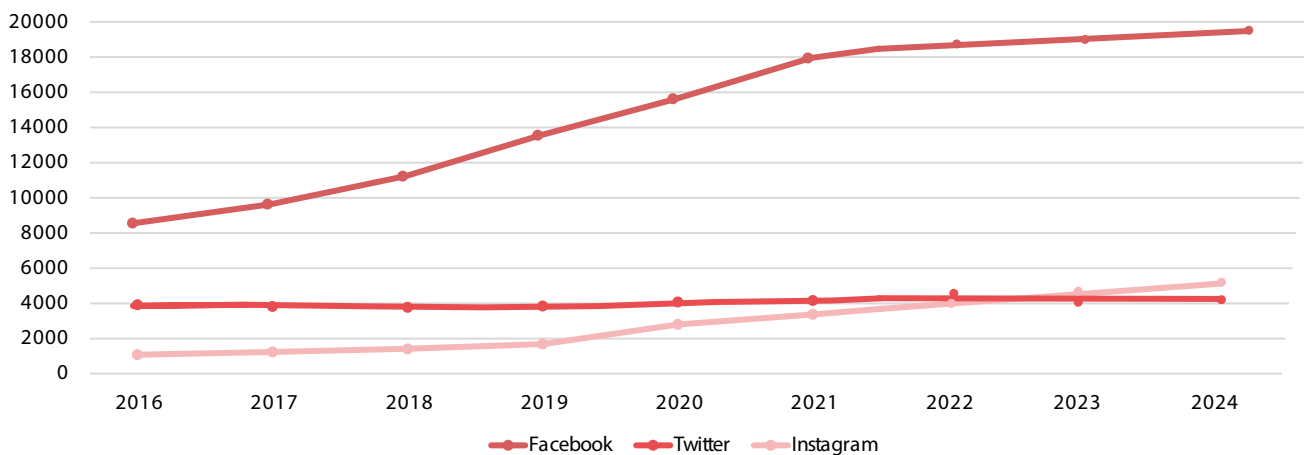
VADC komunikācijā sociālajiem tīkliem ir būtiska nozīme, to piedāvātie rīki ļauj sasniegt ievērojamu potenciālo donoru auditoriju, kā arī sniedz tiešas komunikācijas iespēju ar jebkuru sociālā tīkla lietotāju.

Komunikācijai VADC izmanto sociālos tīklus "Facebook", "Twitter" un "Instagram". Atbilstoši sociālo tīklu lietošanas tendencēm pasaulē "Facebook", "Instagram" un "Twitter" vērojams sekotāju pieaugums.

2024. gadā visiem Valsts asinsdonoru centra sociālo tīklu profiliem vērojams pieaugums

- Twitter.com – 4 196 075 (+ 32);
- Facebook.com – 18 735 (+774)
- Instagram.com – 4 034 (+ 657).

SOCIĀLO TĪKLU SEKOTĀJU DINAMIKA PA GADIEM

8.4. Informācijas sniegšana donoriem

2024. gadā izsūtītas 62 749 īsziņas donoriem, kas ir par 2 531 vairāk nekā 2023. gadā 22903 mazāk nekā 2022. gadā, bet par 8 374 vairāk nekā 2021. gadā. Īsziņu skaita kritums kopš 2022. gada saistīts ar to, ka 2023. gadā netika sūtītas īsziņas ar aicinājumu skatīties pateicības koncertu un apsveikumi 4. maijā. SMS tiek iekļauta atgādinājuma informācija par asins nodošanas reižu skaitu, ko donoram jāņem vērā, jo sistēmā atlasīt šo kritēriju nav iespējams.

	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.	2024.g.
Nosūtīto SMS skaits	61343	66061	85652	60218	62 749

CITI DONORU PIESAISTES INSTRUMENTI

Privilēģiju karte

- Veidojot regulāro asins donoru lojalitāti un motivējot nodot asinis vismaz trīs reizes gadā, tie, kuri 365 dienu ietvaros ziedojuši asinis vismaz trīs reizes, saņem Donora privilēģiju karti.
- 2024. gadā donori varēja saņemt atlaides 82 pakalpojumiem. 2025. gadā turpināsim strādāt pie sadarbību atjaunošanas un piedāvājuma paplašināšanas, īpaši domājot arī par donoriem ārpus Rīgas.

8.5. Suvenīri un informatīvie materiāli

Pateicībā par asins ziedošanu donoriem ik gadu tiek iegādāti vairāku veidu suvenīri ar VADC simboliku, kurus saņem donori visā Latvijā. Arvien tiek domāts, lai tie būtu mūsdienīgi, interesanti, kā arī noderīgi visām donoru auditorijām.

Pirmreizējiem donoriem	Lodīšu pildspalva ar gravējumu un autostāvvietas plkst
Asinis ziedo 3 reizes gadā	Blociņš, soma, karšu maciņš vai telefona gredzens
Ik pēc 10 reizēm	Atslēgu piekariņš vai ūdens pudele
50 asins ziedošanas reizē	Krūze
100 asins ziedošanas reize	Lietussargs
Ziedojoat asinis dzimšanas dienā	Krūze, zeķes ar apdruku, metāla atslēgu piekariņš.

2024. Gada laikā tika apkopots donoru viedoklis, kādi uzlabojumi būtu nepieciešami, kuri no suvenīriem patīk vislabāk un kādi varētu būt ieteikumi. Kopumā donori ir apmierināti. Pēdējā laikā visnovērtētākie suvenīri donoru vidū ir zeķes ar apdruku, atslēgu piekariņi, krūzes, kā arī ūdens pudeles.

Suvenīri, ko varam piedāvāt nākotnē – cimdi, magnēts, grāmatzīmes, svece. Suvenīri, kas jau kādreiz ir bijuši, tomēr tiktu novērtēti – atstarotāji, aptieciņas, anti-stresa bumbiņas, uzlīmes.

Plānotie pasākumi un prioritātes 2024.gadam

2024. GADĀ SABIEDRISKO ATTIECĪBU NODAĻAS GALVENĀS PRIORITĀTES (SASKAŅĀ AR 2023. GADĀ PIENĒMTO CENTRA STRATĒGIJU 2023.-2026. GADAM):

- Uzlabota sabiedrības informētība par asins ziedošanu un VADC darbību.
- Pieaudzis pirmreizējo donoru skaits.
- Samazināts donoru vidējais vecums.
- Palielināts donoru skaits, kas ziedo asinis atkārtoti.
- Izveidota Jauno donoru akadēmija.
- Attīstīta Donoru Bonusu programma.
- Uzlabots ārstniecības un ārstniecības atbalsta personāla apmācības process (sadarbībā ar Kvalitātes departamentu).
- Aktualizēts VADC Krīzes komunikācijas plāns.

Galvenās mērķauditorijas 2024. gadā:

- Jaunieši vecumā no 18 līdz 30 gadiem.
- Jaunie – nākotnes donori Latvijas skolās un viņu vecāki.
- Donori, kuri jau ir loģāli VADC un ziedo asinis vismaz reizi gadā.
- Donori, kuri kādreiz ir ziedojuši vai saņēmuši īslaicīgu atteikumu.
- Pacientu tuvinieki – radi, draugi, kolēģi un paziņas, kuriem zināms cilvēks atrodas slimnīcā un ir nepieciešamība pēc asins komponentiem.
- Esošie un potenciālie donoru dienu rīkotāji – uzņēmumi, iestādes, organizācijas, kas rīko, vai varētu rīkot donoru dienas. Papildu izbraukumi ir būtisks asins krājuma papildināšanas instruments, sniedzot cilvēkiem iespēju ziedot asinis ērtā vietā un laikā. Mērķis – izglītēt donoru dienu rīkotājus un veicināt izpratni par to nepieciešamību.

VADC Donoru piesaistes, kā arī iekšējās un ārējās komunikācijas aktivitātes, 2024. gada plānā ietvertie pasākumi balstīti uz sabiedrības izglītošanu, nepieciešamā asins krājuma nodrošināšanu, kā arī definēto mērķauditoriju iesaistīšu donoru kustībā. Arī nākamajā gadā ir plānotas dažādas sadarbības ar uzņēmumiem, lai sasniegtu jaunus komunikācijas kanālus, tādējādi piesaistot potenciālo un esošo donoru uzmanību, kā arī veidotu VADC tēlu